

Jummala Rou

Innimesse iggawesfest õnnistusfest:

ehf

Lühikenne

Oppetus,

Ruida innimenne on

I. Jummalasarnatseks lodud,

II. Patto sisse langenud,

III. Pattuist ärrapeastetud
ning kalliste lunnastanud, ja
mil wiisil temma.

IV. Sest kallist ärralunnas-
tamisest peab kaaso sama,

Et iggamees woib lühidelt tunda
fuida temma peab

Siere uskuma,
waggaste ellama, ja
iggaweste õnjas sama:

Küsimiste ja Kostmistega üllespandud,
ja pühha kirja sannadega
kinnitud ja ärrafelletud.

JESUSSE Rimmel.

I. Öppetus,

Kuida Jummal innimest on lonud.

I. Rüksiminne.

Kes on taewa, Ma, merre, ja keik, mis seäl sees on, lonud ning tännini hoidnud?

Rostminne. Kolm-ainus Jummal, Issa, Poeg ning vühha Waim.

I Mos. 1, 1. 2. 3. Algmisjes loi Jummal taewast ja maad; ja se Ma olli tühhi ja paljas, ja pimmedus olli süggawusse peäl, Ja Jummal Waim olli lähwitamas wee peäl; Ja Jummal ütles: Sago walgus; ja walgus sai.

33 Paul. 6, 1. Jehowa sanna läbbi on taewad tehtud, ja temma su Waimo läbbi keik nende wäggi.

II. Mitme päwaga loi Jummal keik, mis on lodud?

Kue päwaga. Esimesesl päwal loi Jummal se walgusse; teisel taewa; Kolmandamal lahutas Jummal se ma merrest ärra, ning loi ma peäl keiksuggust rohhto ja puud; neljandamal päwa, ku, ja need tähhäd; wiendamal, keiksuggused kallad ja liänud; kuendamal, keiksuggused lojused, ussid, maud, ja wimalse innimessee I Mos. 1.

III. Kuida loi Jummal innimesse?

Mulla tükkist loi Jumma innimesse, Adam nimmi, ja temma naese Adama külje luust, Ewa nimmi.

I Mos. 2, 7. Ja Jehowa Jummal walmistas sedda

sedda innimest, mis pörm on, mullast, ja puhhus emma ninnasse ellawat öhko.

IV. Misjuggune olli innimenne omma essimesse lomusse polest?

Temma olli Jummal omma Poja sarnane.

I Mos. 1, 26. 27. Ja Jummal ütles: Tehkem innimest ennaste não järrele ennaste sarnatseks, et nemmad wallitsewad ülle kallade mis merres, ja ülle lindude mis taewa al, ja ülle lojuste, ja feik ülle se Ma: ja feik ülle romajatte, mis Ma peal romawad. Ja Jummal loi se innimesse omma não järrele, Jummal não järrele loi ta tedda; mehheks ja naeseks loi temma neid.

V. Kuida olli innimenne Jummal sarnane?

Dienda et ta olli pühha, õige ja õnnis ilmima pattota ja waewata.

Ewes. 4, 21. Ja teie peate ennaste peäle wõtma sedda uut innimest, kes Jummal sarnatseks on lodud tõssise õigusse ja pühhitsusse sees.

VI. Kuhho panni Jummal innimest, kui ta tedda sai lonud?

Jummal panni tedda Edeni ehk paradisi aeda, et temma sedda pididi har. imaning hoidma.

I Mos. 2, 15. Ja Jhowa Jummal wöttis se innimesse, ja panni tedda Edeni aeda, sedda har. rima ja sedda hoidma.

VII. Mi käske andis temma temmale?

1. Mos. 2, 16. 17. Ja Jhowa Jummal käs. kis innimest ja ütles: Keikist aja puist woid sa

Kül süa; agga sest hea ja kurja tundmisse puust ei pea sa mitte söma; sest mil päwal sinna sest sööd, pead sa surma surrema.

II. Öppetus.

Kuida innimenne on patto sisse langenud.

I. Agga ons innimenne se hea ja õnsa ello sisse ehk Jummal sarnatseks jänud?

Ei olle mitte jänud; sest temma kautas sedda õnne ärra kurrati pettusse ja kawwalusse läbbi.

II. Kuida pettis kurrat innimesi?

Temma tootas temmale kawwalaste suremat torfust, ja eksitas tedda se läbbi, et ta Jummalat ja temma kasso-sanna mahhajättis, ja kurrati sanna wöttis kuulda.

I Mos. 3, 1-7. Agga maddo olli kawwalam kui teik ellajad mis wälja peäl, mis Jeyowa Jummal olli teinud, ja se ütles naese wasto: Kas se on, et Jummal sedda öölnud? teie ei pea ei ühhestki rohho: aia puust söma. Ja naene ütles mad wasto: Kül meie söme rohho aja pu wiljast; Agga selle pu wiljast, mis kess aeda, on Jummal ütelnud: teie ei pea mitte seest söma egga temmasse puutma, et teie ärra ei surre. Ja maddo ütles naese wasto: Teie ei pea mitte surma surrema. Sest Jummal teab, mil päwal teie sest söte, et teie silmad siis lahti sawad ja sate kui

Jum

Zummal, ja tunnete head ja kurja. Ja se naene näggi, et se pu hea olli roaks, ja et ta filmadele himmo teggi, ja et se pu olli armas, et ta piddi targaks teggema; siis wottis ta temma wiljast ja söi, ja andis ühtlase ka omma mehhele ja temma söi. Siis said nende mollematte filmad lah- ti ja tundsid ennast allasti ollewad: ja nemmad ömolefid wigi- lähta kokko ja teggid ennestele põlled.

III. Öns siis innimenne se patto läbbi sure hädda sisse sattunud?

Jah, temma on isseennast ja keif omma sugguwõssa keigesurema hinga ja ihho hädda sisse saatnud.

Rom. 7, 10. 11. 12. Nenda kui kirjotud on: ei olle kes õige on, ei ühteainustki; ep olle sedda kes moistab, polle sedda kes Zummalat diete otsib; nemmad on keif kõrwale läinud nemmad on üht- lased kõlwatumaks sanud, ei olle sedda kes head teeb, ei olle ühteainustke. 14 Paul. 3. f.

IV. Mis suguse hädda sisse on nüüd keif innimesed hinga polest sanud?

Se sure hädda sisse, et nemmad om- mast wäest ei kolba üwtige head teggema agga ussinad ning walmis on kurja teg- gema.

Ewes 4, 18. Kes ommas meles pimmedaks sa- nud, ja on kangel Zummalala ellust ärra se rum- malusse pärrast, mis nende sees on, nende süd- dame kowwadusse pärrast.

V. Missugguse hädda sisse on nemmad
ihho polest sanud?

Et nemmad nüüd on többised, häddas,
waewas ja surrelikkud.

I Mos. 3, 19. Omma palle higgi sees pead sa
leiba söma: senni kui sa jälle mullaks saad, sest
sestfammast olled sa woetud. Sest sinna olled
pöörin ja pead jälle pööruks sama.

VI. Missuggused on nüüd keik innimesed
patto pärrast?

Nemmad on wiha ja surma lapsed,
se on Jummalala wiha ja iggawesse pör-
go wina wäart.

Rom. 5, 12. Otse kui ühhe innimesse läbbi pat-
on ma-i'ma sisse tulnud, ja patto läbbi surm: nen-
da on ka surm keikide innimeste sisse läbbilainud,
felle ühhe sees nemmad keik on patto teinud.

VII. Kas woiwad innimesed nüüd isseen-
nast sest häddast peasta?

Ei woi mitte, sest nemmad ei woi isse-
ennesest mitte omma hinge hädda öiete
tunda egga sest lahti sada.

Joan. 9, 40. 41. Ka monningad nest Wari-
feridest ütlesid Jeesusse wasto: Kas meie ka pim-
medad olleme? Jeesus ütles nende wasto: Ollek-
site teie pimmedad, siis ei olleks teil mitte patto, ag-
ga et teie nüüd ütlete: meie näme, siis jääb teie pat.

Rom 7, 24. Oh minna willets innimenne! kes
peastab mind sellesinnatje surma ihhust? Ewes. 4,
18. Ebr. 2, 15. Ap. T. 28, 26. 27.

III. Öppetus.

Kuida innimenne on pattust ärra-
peästetud ja kalliste lunnastud.

I. Öns Jummal tahtnud, et innimenne pid-
di patto sisse jama ja hukka sama?

Ei olle Jummal sedda mitte tahtnud,
ta tahtis, et innimenne pididi pattust peäs-
ma ja önsaks sama.

Esef. 33, 11. Mi töeste kui ma ellan, se on Ös-
sanda Jehowa sanna: mul ep olle head meelt sel-
le surmast, kes öäl, waid fest: kui se, kes öäl on,
pörab omma tee peält, et ta woiks ellada. Pöör-
ge ümber, pöörge ümber omma kurja tedepeält; fest
miskpärrast tahhate teie surra, oh Ösraeli suggu.

2 Peet. 3, 9. Jummal on pitka melega meie was-
to, ja ei tahha mitte, et monned peawad hukkamis-
nema, waid et keik peawad meleparrandamist
tätte sama.

II. Mis läbbi on Jummal seddasinnast omma
armo tahtmist pattuse innimessele tootanud?

Se läbbi, et ta on tootanud omma ain-
so Poia läkkitada Lunnastajaks ning Ön-
nisteggias.

I Mos. 3, 15. Ma tahhan wiikka waeno tösta
sinno ja naese wahhele, ja sinno seemne ja tem-
ma Seemne wahhele; Sesamma peab so pea röhh-
huma, ja sinna wöttad temmale kanda röhhuta.

I Mos. 22, 18. Ja sinno Seemne sees peawad
keik maailma rahwas ennast önnuistama. Kalat
3, 8.

III. Ons Jummal omma tootusse sanna
tõeks teinud?

Jah on omma tootusse sanna tõeks teinud,
ja omma Poia seie ilma sisse laskitanud.

Kal. 4, 4. Kui aeg täis sai, laskitas Jummal
omma Poega, et ta piddi naesest sündima ja kässo
alla sama; et temma neid, kes kässo al ollid, piddi
ärvalunnastama et meie piddime laste õigust sama.

IV. Kuida on Jummal Poeg seie ilma
sisse tulnud?

Temma on pühhas Waimust sadud, ja
neitüst Mariast ilmae todud.

Luk. 1, 25. Ja se Ingel wastas ja ütles temma-
le: Pühha Waim peab so peäle tulles ja keigekõr-
gema wäggi so ülle wariama: sepärrast peab ka se
pühha mis sünnust sünnib, Jumala Poiaks hütama,

V. Mis on Jummal Poia ehk meie Lun-
nastaja nimmi?

JESUS KRISTUS.

Matt. 1, 21. Temma peab ühhe poia ilmae to-
ma, ja sinna pead temmale nimme pannema Jes-
sus, sest temma peastab omma rahwast nend-
de pattudest. Jon. 1, 42.

VI. Mis on Jesus Kristus omma olle-
misse polest?

Tõssine Jummal ia tõssine innimenne.

Rom. 9, 5. Kelle pärrast wannemad on, ja
kellest Kristus tulles lihha polest, kes on ülle kei-
tide Jummal, kidetud iggaweste, Amen.

VII. Kuida piddi meid Jesus Kristus kurra-
rist, pattust ning surmast peastma?

Temma piddi meie pattud ennese peäle
wõtma ja kandma. Jonn.

Joan. 1, 29. Teisel päwal näab Joannes Jesusust ennese jure tulleswad; ja ütleb: Wata, se on Jummalal Tal, kes ma ilma patto ärrakannab.

Esa. 53, 4. Tõeste, meie haigusfed on Temma ennese peäle wätitud, ja keik meie wallo kannud, agga meie arwasime tedda temma ennese sü pärrast wiggasels tehtud, Jummalast peksnud ja waewatud ollewad. 2 Kor. 5, 21.

VIII. Misga on temma meie patto süüdmaksnud?

Omme falli werre ja surmaga.

1 Petr. 1, 18. 19. Ja teie teate, et teid ei olle kadduwatte asjadaga, ei hõbbega egga kullaga lunnastud teie tühjast ellamisest, mis teie ollete wannemist õppinud, waid Kristusse kui ühhe ilma wiggata ja puhta Talle falli werrega.

1 Tim 2, 6. Kes eunnast isse on annud lunnastamise hinnaks keikide eest, et se ommal aial pididi üllestunnistadama. Matt. 20, 28.

IX. On Kristus Jesus surma sisse jäänud?

Ei olle mitte jäänud, sest temma on surmusest jälle üllestoussnud, taewa läinud, ja istub Jummalal parremal kael.

1 Kor. 15. 3. 4. Sest ma ollen keigeesste teislet sedda annud, mis minna ka ollen sanud, et Kristus on surnud meie pattude eest kirjade järrele, ja et temma on maetud, ja et ta on üllestoussnud kolmandamal päwal kirjade järrele.

Mark. 16, 19. Ja Issand, kui ta nendega sai rääkinud, woeti ülles taewa ja istub Jummalal parramal polel.

X. Mikspärrast on Jesus Kristus taewa eht omma au sisse läinud?

Et temma meie eest viddi palluma ja pühha Waimo meile andma.

Ebr. 7, 25. Sepärrast woib temma ka allati ja täieste õnsaks tehha neid, kes temma läbbi Jummalala jure tulleswad, ja ellab ikka, seks et ta nenz eest pallub.

Rom. 8, 34. Kas se, kes woib hukkamoista? Kristus on se, kes surnud, ja mis weel enam kes ka ülesärratud, kes ka on Jummalala parremal kael, kes ka meie eest pallub.

Joan. 16, 7. Agga minna ütlen teile sedda tõt: se tulleb teile heaks, et minna ärralähhan; sest kui minna ärra ei lähhä, siis ei tulle trööstia mitte teie jure; agga kui minna saan ärraläinud, tahhan minna tedda teie jure läkkitada. Ap. T. 2, 33.

XI. Kas siis Jesus Kristus taewast jälle tulleb Jah tulleb nähtawal kombel fohhut moistma ellawatte ja surnutte peäle.

Ap. T. 1, 11. Gesinnane Jesus keik teilt on üleswoetud taewa, se peab tullesma selsammal kombel, kui teie tedda ollete näinud taewa ärraminnewad. 2 Tessal. 1, 6-10. Ap. T. 10, 42.

XII. Mis head on Jesus Kristus omma kans natamisse surma ja ülestoumissse läbbi meile saatnud?

Temma on keik innimesed Jummalaga leppitanud, omma õigust ja pühha Waimo neile saatnud, ja sedda fohhut, et nemmad Jummalala sees iggawesse õnne ja ilmalõpmat ta rõmo woivad sada.

2 Kor. 5, 19. Sest et Jummal olli Kristusse sees ja leppitas ma ilma isse ennesega ärra, ja ei arwanud neile mitte nende ülleastmissed süüks; ja temma on meie sisse pannud ärra leppitamisse saña.

Esaia 53, 1. Mo sullane, se Dige teeb paljo õigeks se läbbi, et nemmad tedda tundwad, sest Temma kannab keik nende üllekohhut. Joan. 17, 21, 24. Rom 7, 25. 5. p. 1. 2. 8. 11. s. Kal. 3. 11. 1 Joan. 1, 3.

XIII. Rust õppime meie sedda keik?

Meie õppime sedda Ewangeliummist ehk armo õppetusssest.

Rom 1, 16. Minna ei häbbene mitte Kristusse armo õppetusssest. sesti se on Jummalaga wäagi õnnistusssest iggaühhel, kes ussub, ni hästi Juda mehhele essite, kui ka Kreka mehhele. Sest Jummalaga õigus ilmutakse sellesamma sees ussust usko, nenda kui kirjutud on! Ugga se, kes ussust õige on, peab ellama.

XIV. Mis teeb Jummal Ewangeliummi läbbi

Jummal katsub ja pallub meid raskest, et meie oame temmaga leppima, se on: sedda lihha meest, mis üks waen on Jummalaga wasto, mahhajätma, ja keikist aiast, mis meie Issand Jesus Kristus meile on saatnud, ossa ja kasso wõtma.

2 Kor. 5, 20. Meie pallume nüüd Kristusse asemel: Andke ennast Jummalaga ärraleppitada. 1 Joan. 1, 3.

Kor. 1, 9. Jummal on ustaw, kelle läbbi teie ollete kutsitud temma Poia meie Issanda Jesusse Kristusse ossasamisses.

IV. Öppetus.

Mil wiwil innimenne Jesusse Kristusse lunnastamisest kasso saab.

I. Sawwad siis keik innimesed neist Jesusse armo andist ossa ning kasso?

Ei sa mitte et kül Jesus neid keik on kalliste ärralunnastanud ja peästnud.

Matt. 7, 21. Ei sa keik, kes minno wasto üt leb; Issand, Issand! taewariki, waid kes teeb minno Issa tahtmist, kes taewas on.

II. Miitpärrast ei sa keik sest kallist Jesusse lunnastamisest kasso?

Sepärrast, et se surem hull sedda pimmedust ehk pattust ello ennam armastab, kui sedda walgust ehk wagga ello.

Joan. 3, 19. Agga se on se hukkamoistminne, et Walgus on tulnud ma ilma sisse; ja innimesed armastasid pimmedust ennam kui sedda Walgust; sest nende teud ollid kurjad.

III. Kes need on, kes nenda temma kallist lunnastamisest kasso ei sa?

Keik need, kes ühhe ehk mitme arowalikko patto sees jäwad ellama.

Kal. 5, 19. 20. 21. Arowalikud on lihha teud, mis on need sinnatsed: abbiellorikminne, horus, rojus, kimalus, woõra-jummala tenistus, noidus, waen, riud, kadde wihha, wihhastelemisfed, riidlemisfed, lahkmisfed, seggased öppetusfed, kaddedus, tapmisfed, liigiominne, prassiminne, ja mis nende sarnatsed on, mis minna telle enne üt len,

len, nenda kui minna ka enne ollen ütelnud, et need kes nisuggust tewad, ei pea mitte Jummalariiki pärrima. Jak. 2, 10. 11.

IV. Kas siis need sawad kasso Jesusseft, kedä näikse agga peält waggad ollowad?

Ei sa mitte, kui nemmad seest pididi patustused himmud armastawad, ja ilmalikko asjade eest ennam murret kandwad, kui omma hinge warrand misse eest.

2 Tim. 2, 5. Kellel on Jummalatartusse näggo, agga selle wägge salgawad nemmad ärra, ja neist lahku. Matt. 7, 22. 23.

1 Joan. 2, 15. Kui keige ma ilma armastab, selle sees ei olle mitte Jessa armastus. Tit. 1, 16.

V. Kes siis jeh kallist Jesusse lunnastamisest kasso sawad?

Need ükspäinisi sawad ossa ja kasso, kes omma hinge hädda diete tundwad, ommad pattud süddamest kahhetsewad, mahha jätwad ja õige ussoga Jesusse omma aino Onnisteggia kääst abbi otswad.

Mark. 1, 15. Jummalariik on liggi tulnud parrandage meelt, ja uskuge armo õppetust.

Esa. 1, 16-19. Peskeennast, puhastageennast; saatke ommad kurjad teud mo silma eest ärra, seiske kurja teggemast: õppige head teggema, noudke, mis kohhus, saatke illeannetumad õige teie, moistke kohhut waeste lastele, selletage leskenäeste asjad ärra. Et tulge siis, ja selletagem ommad asjad issekeskes, ütleb Jehowa. Kui teie pattud on kui elle punnased rided, siiski peawad nem-

nemmad ni walgeks sama kui lummi; kui nemmad punnased on, kui werre karwa rie, peawad nemmad ommeti walge willa sarnatseks sama.

VI. Misjuggused armo aännid sawad need, kes nenda pattust pöörwad ja Jesusse siise uskwad?

Nemmad sawad 1) sedda Jummalala armo, et nemmad ennast julgeste woiwad Jummalala lapsiks titelda.

Ewes. 1, 5. 6. Jummal on meile enneseäd nud laste õigust Jesusse Kristusse läbbi ennese pole omma tahtmisse hea mele järrele, omma armo au litusseks, misga temma meid ennesele armsaks teinud, se armsa Poia sees.

2) Pattude andeks-andmist; Ewes. 1, 7. Kelle sees meil on ärralunnastamine temma werre läbbi, pattude andeks-andmine temma armo rikkust möda. 1 Joan. 1, 9.

3) Iggawest õigust; Wil. 3, 8. 9. Ja tõeste minna arwan ka keik kahjuks minno Issanda Jesusse Kristusse wägga kalli tundmisse wasto, kelle pärrast ma keik ollen kahjuks arwanud, ja arwan sedda keik pühkmed ollewad, et ma Kristust woiksin kassuks sada, ja et mind temma seest leitakse, et mul ei olle omma õigust, mis kassust tulleb, waid mis Kristusse ussu iäbbi tulleb, se õigus, mis Jummalast tulleb usso läbbi.

4) Pühha Waimo; Ap. T. 2, 38. Peetrus ütles nende wasto: Parrandage meelt ja iggäuks teie seast lasto ennast ristida Jesusse Kristusse nimme peäle pattude andeks andmisselks, ja siis peate teie pühha Waimo anni sama.

5) Iggauest ello; 1 Joan. 5, 11. 12. 13. Ja se on se tunnistus, et Jummal meile on iggauest ello annud, ja sesamma ello on temma Poia sees. Kellel se Poeg on, sellel on ello: kellel Jummal Poega ei olle, sellel ei olle sedda ello mitte. Sedda ollen ma kirjotanud teile, kes teie usfute Jummal Poia nimme sisse, et teie peate teäma, et teil iggawenne ello on, ja et teie peate usfma Jummal Poia nimme sisse. Jonn. 17, 3.

VII. Kuida peab nisuggune wagga innimenne ellama, kui temma ni sured ännid tahhab orsani hoida?

1) Peab temma sedda, mis ta ristmises on tootanud, kindlaste piddama, ja usso läbbi Kristusse sisse jama.

1 Peet. 3, 21. Selle wastotähendus se ristminne teeb meid nüüd ka õnsaks, (ei mitte rojusse ärrasaatminne lihha peält, waid hea süddamestunnistusse julge küssiminne Jummal kääst) Jesusse Kristusse üllestousmissse läbbi.

Joan. 15, 4. Jäge minno sisse ja minna teie sisse: otsekui minapu oks ei woi wilja kanda isse ennesest, kui temma ei ja winapu külge, nenda ka teie, kui teie ei ja minno sisse.

2) Peab ta pühha Waimo juhhatamisse järrele ellama.

Rom. 8, 12. 13. 14. Sepärrast nüüd, wennad, ei olle meil wõlgo lihhaaga, et meie peaksime lihha järrele ellama; sest kui teie lihha järrele wõttate ellada, siis peate teie surrema; agga kui teie Waimo läbbi ihho teud wõttate surretada,

siis peate teie ellama: sest ni mitto kui Jummalala Wimo läbbi jubhatakse, needsiinnatsed on Jummalala lapsed. Kal. 5, 28.

3) Peab ta jummalala sannast ja kallist õhtosõma: aiast omma hingele ussu finnitust saatma.

1 Pet. 2, 2. Himmustage õfsego praego sündinud lapsokessed sedda Jummalala sanna selget pima, et teie selle läbbi woite kaswada.

1 Paul. 1. 2. 3. f. Wägga õnnis on se inimenne, kes ei käi õalatte nou järrel, egga seisä pattuste tee peäl, egga istu pilkiatte järre peäl; waid kel hea meel on Jehowa kässo õppetussfest, ja mõtleb ta kässo õppetusse peäle õõd ja päwad; siis on temma õfsego pu, mis wee=soonte ärristatud, mis omma wilja annab ommal aial, ja kelle lehhed ei puddene, ja keif mis ta wõttab tehha lähhäb forda.

1 Kor. 11, 28 29. Zinimenne katsko isse ennast läbbi, ja nenda sõga temma sest leiwast, ja jogo se karrika seest: sest kõlwato sõõb ja joob, se sõõb ja wõib isseennesest nuhtlust, n. t. f. Ap. Teg. 2, 46 47.

4) Peab ta walwama, ja Jummalat keigest süddamest palluma.

1 Peetr. 5, 8. Olge kassinad, walwage sest teie waenlane kurrat käib ümber, kui mõiraja loukoer, ja otsib, kedda temma woiks ärraneelsda, selle wasto seiske kindlaste nskus. Matt. 7, 7. 8.

5) Peab ta omma hinge waenlaste, se
on:

on kurrati, ma ilma ja omma lihha himmo wasto wannema ja neid ärrawoitma.

Kal. 5, 6. 17. Käige Waimus siis ei te teie mitte lihha himmo järrele: fest lihha himmustab Waimo wasto, ja waim lihha wasto, agga need sijnatsed on teine teise wasto, et teie sedda mitte ei te, mis teie ial tahhate. Ebr. 12, 4. I Joan. 5, 4. 5. Ewes. 6, 10-13. I Petr. 2, 11.

6) Peab ta siin ilmas keif willetsust ja risti kannatlikko söddamega kannatama.

Ebr. 10, 36. Kannatust lähhäb teile tarwis, et teie Jummalä tahmist tehhes woite tootust kätte sada. Jak. 5, 7. 8.

VIII. Kas siis tössised risti-innimesed peawad siin ilmas risti ja willetsust kannatama?

Ja peawad kannatama.

Luk 9, 23. Ja Jesus ütles keifile: Kui kegi minno järrele tahhab tulla, se salgago isseennast ärra, ja wõtko omma risti iggapääw ennese peäle ja käigo minno järrel. 2 Tim. 3, 12. Ebr. 12, 8.

IX. Mitmesuggune on nende waggade risti ja willetsus?

Kahhesuggune, 1) se wäljaspidine, 2) se seestpidine risti ja willetsus.

X. Mis on se wäljaspidine risti ja willetsus?

Keif hädda, mis wäljaspidi nende peäle talleb, kui neile üllekohhut tehakse ja nende waggä ello teotakse. n. t. s.

Joan. 16, 1. 2. Sedda ollen minna teile räkinnud, et teie ennast ei pahhanda. Ja nemmad lükfawad teid foggodussest wälja; ka tulleb se tund, et iggäuks, kes teid tappab, mötleb ennast Jummalale melehead kui ühhe ohwriga teggewad.

XI Mis on se seestpidine rist?

Seestwiddine rist on se waero, mis innimenne wastopannes tunneb, kui pattused himmud ja mötted temma meelt wasto seestwiddi touswad.

38 Laul. 9 f. Ma rägim omma üllekohhut ülles, ma ollen murren omma patto pärrast. Rom. 7, 24.

XII. Mikspärrast peawad need waggad nifugtaust risti ja willetsest kannatama?

Sevärrast et nemmad peawad ikka parremaks, pühhamaks, waggamaks ja Kristusse sarnatseks sama.

I Peet. 1, 6. 7 Teie peate wägga rõõmsad ollema, kes teie nüüd pissud (kui se tarwis lähhab) kurrwad ollete monnesarnaste kuu atusse sees, et teie usk, kui se saab lähbikat utud, peab leitama palis üllema ollemast kui kuid, mis kaub, ja süski tulles lähbikatsutakse, kitusseks ja auuks ja auustamiseks, kui Jesus Kristus ilmub. Ebr. 12, 10. Rom. 8, 9.

XIII. Kas Jummal need waggad nende willetsusse sees ka rõõmustab?

Jah Jummal rõõmustab neid io siin ilmas nende willetjuste sees.

2 Kor. 1, 3. 4. 5. Ridetud olgo Zummal ja meie Zsanda Zesusse Kristusse Zssa, se süddamelikko hallastusse Zssa, ja keige trööstimisse Zummal, kes meid trööstib keige meie willetsusse sees, et meie woime trööstida neid, keik keigesugguse willetsusse sees on, se trööstimisega, misga meid endid Zummalast trööstitakse. Gest otsego meil Kristusse lamuatomissi paljo on, nenda trööstitakse meid ka rohkeste Kristusse läbbi.

XIV. Kas need waggad wahhest keigest willetsussest peäsewad?

Jah, nemmad peäsewad keigest willetsussest, kui Zummal neid ühhe õnsa surma läbbi siit maailmast ärrakorristab a) wiimsel päwal surnust ülesärratab b) ja omma taewariki wõttab c).

a) Luk. 23, 43. Tõest minna ütlen sulle: tänna pead sa minnoga Paradisis ollema.

b) Joan 5, 28 29. Tund tulleb, millal keik, kes haudada sees on, peawad temma, Zummala Woia, heäle kuulma ja wälja tullema, kes on head teinud, ello ülestousmisseks; agga kes on pahha teinud, hukkamõistimisse ülestousmisseks.

c) Matt. 25, 34. Siis wõttab õolda kunningas neile, kes temma parremal kael on: Tulge tenna, minno Zssa õnnistud, pärrige sedda kunningrifi, mis teile on walmistud maailma assutamissest.

XV. Ons nemmad siis taewas keigest waewast ja ristist lahti?

Jah, seäl on nemmad keigest waewast
lahti

lakti, näwad Jummalat pallest vellesse,
ning tundwad Jummalala sees ilmalõp-
matta rõmo.

Jlm. 7, 16. 17. Meil ei pea enam nälga eg-
ga janno enam ollema; ei peage nende peläle
langema päike egga mingisuggust pallawat, sest
se Tal, mis keht ad-järke on, peab kui karjane
neid hoidma, ja neid juhhatama ellawatte wees-
hallikatte jure, ja Jummal wõttab keik filma
pissarad nende filmist ärrapühkida.

Joh. 19, 25. 26. 27. Minna tean, et mo Lunt-
nostaja ellab, ja Temma jääb wiimseks põrmo
peäle seisema; ehk kül ussid mo nahhaga sedda
lihha sawad ärrakorinud, süski saan ma omma
lihha seest Jummalat nähha, kedda minna saan
ennesele nähha, ja minno filmad sawad tedda
nähha, ja mitte woõras. 1 Peetr. 1, 8.

2 Tim. 4, 18. Kül Jssand mind ka peästab
keigest nende kurjast teust, ja aitab omma tae-
wasse rigisse:

**Temmale olgo au iggaweste igga-
wessesks aiaks, Amen.**

